

Nama se može činiti ovaj predlog teško izvedivim, jer traži naročito zakonodavstvo za one, koji žive u ovakovom kolektivnom familijarnom suvlasništvu. Ali život i težnja za održanjem ne pozna zapreka. Kad ne samo naši ekonomski, nego i naši seljački zakonodavci budu uvidjeli, gdje je spas i njima i nama, lako će se svladati sve poteškoće.

Ako se s ovog stanovišta procijeni do sada kod nas provedena agrarna reforma, lako je uvidjeti kakav će sud o njoj ispasti. A konačno kad znamo, kakovi su motivi bili od presudne važnosti kod njezinog provođenja, kako je došlo sve prije, nego stvarni ekonomski i nacionalni interes, do izražaja kod tako zvane unutrašnje kolonizacije, ne će nas čuditi, da ne nalazimo nikoga, tko bi kod nas s provedbom ovako važnog vitalnog narodnog problema bio zadovoljan. Oni, koji su imali u rukama vlast i provodili agrarnu reformu, nijesu imali ni znanja ni osjećanja za stvarni cilj reforme.

Publikacija dr. Ivšića zadovoljava ne samo s čisto naučnog gledišta, nego i s ovog našeg nacionalno-ekonomskog. Njegovi su izvodi mirni i stvarni, uvijek na činjenicama osnovani. Njihova se konstatacija, naročito u koliko iznose negativnu stranu bilanse agrarne reforme (str. 369.) ne će svidjeti s a m o onima, koji su skrivali ovo opće nezadovoljstvo i oslabljenje ekonomskog stanja narodnog.

Oprema knjige je prvorazredna. Tisak i papir besprikoran. Pred svakim poglavljem navedena literatura francuska, njemačka i domaća. Cijena od 110 dinara zaista nije za ovakovo djelo prevelika.

Profesori su pariške Sorbone istakli prigodom obrane teze izložene u ovoj knjizi, da ona služi na čast ne samo branitelju piscu dr. Ivšiću, nego i narodu, kojemu on pripada. Tu njihovu naročitu pohvalu mogu s pravom i s radošću ovdje da ponovim.

Dr. A. Živković.

Schumacher-Lindemann: Hilfsbuch für den katechetischen Religionsunterricht in den mittleren Klassen höherer Lehranstalten. 1. Die alt und neutestamentliche Geschichte. Freiburg im B. Herder & Co.

I Nijemci su u posljednim godinama mijenjali svoj nastavni plan, pa je zato trebalo već davno odobrene i prokušane knjige tomu novom planu prilagoditi. Tako je Dr. H. Lindemann preradio Schumacherove priručnike za povjesnu i liturgijsku obuku, a radi istoga razloga valjalo je preraditi i pomoćnu Schumacherovu knjigu za staro i novozavjetnu historiju. Da su to dobre knjige i da ih mogu zgodno da upotrijebe i daci i učitelji, najbolji je dokaz broj njihovih izdanja. Tako je ova, o kojoj govorimo, doživjela već 18 izdanja u 47 tisuća primjeraka, gdje ni one druge ne zastaju u tom broju za ovom. To je pravi priručnik, i ako nemaš odviše vremena na dispoziciju, da se iz kojeg većeg djela za školu spremiš, naći ćeš ovdje zapravo sve, što ti treba u redovnim prilikama. Sam se referat sv. Pisma smatra poznatim, pa se donosi samo ono, što služi u njegovu ilustraciju. Najšire se govori tu o Palestini, ispreduje se biblijski izvještaj o stvaranju s rezultatima prirodnih nauka, govori se o tekstovima, ukoliko se s njima služi Crkva navlastito u svojoj liturgiji, o Mesijskim proroštvima i tipovima i dodani su izvaci iz st. zavjetnih knjiga. Novi se zavjet tangira mnogo kraće, jedva u pet §§, a na kraju ima i ovdje izvadak iz novozavjetnih spisova.

Franjo Lasman.